

Advent: hoppets och väntans tid

Av Wilfrid Stinissen o.c.d.

*Därför måste också ni vara beredda,
ty när ni minst väntar det,
då kommer Människosonen.
(Matt 24:44)*

Advent betyder bokstavligt att något kommer till oss. Något håller på att komma. Den motsvarande hållningen hos oss består i att vara på vår vakt, att vara redo, att vänta.

Varje tid i det liturgiska året har sin egen färg. Påsktiden är en glädjens tid, därför att Herren är uppstånden; fastan är en botens och omvändelsens tid då lidandets mening avslöjas för oss. Advent är en väntans, en hoppets tid. Inte så att vi endast bör hoppas *i advent*, utan så att vi i advent på ett särskilt sätt blir påmind om att *bela* vårt liv bör stå i hoppets tecken.

Traditionellt karakteriserar man det kristna livet som ett liv i tro. Kristna är "troende". Och det är sant. Utgår man från det fjärde evangeliet och Johannes första brev, måste man dra den slutsatsen att de kristnas liv är ett liv "i kärlek". På detta skall man ju igenkänna Jesu lärjungar, att de älskar såsom Jesus, och därför att han har älskat. Vill man känneteckna det kristna livet, tänker man spontant på tro och kärlek.

Det är påfallande att man inte så lätt karakteriserar det kristna livet som ett "liv i hopp". Charles Péguy (1873–1914) skriver att hoppet är som den lilla flickan som får följa med när de äldre systrarna, tro och kärlek, tar en promenad, men som hålls fast vid handen och som egentligen inte betyder så mycket. Och ändå är enligt Nya Testamentet de kristnas liv lika mycket ett "liv i hopp". De kristna är människor med hopp.

Därför kunde Paulus stämpla hedningarna som dem "som inte har något hopp" (1Thess 4:13). Vi bör bli mer medvetna om att vår tro är en "hoppfull tro", en tro som består i att "orubbligt fortsätta att bekänna vårt hopp" (Heb 10:23). Vi bör upphöra att i vårt trosliv sätta hoppet inom parentes. "Hoppet är den tro som Gud tycker mest om", säger Péguy.

Augustinus uttrycker det mycket starkt: tron är ett hopp som styrker en människa därför att hon vet att när hon väntar på Gud besitter hon Gud. Att hoppas på Gud är att besitta Gud. Teologin lär ju att hoppet är en teologal dygd, dvs. en dygd som når fram till Gud: vi når Gud genom att hoppas på honom, genom att längta efter honom.

Adventstiden innehåller en tredubbel förväntan.

Först upplever vi Gamla Testamentets brinnande längtan efter en Frälsare. Alltid, från allra första början, har mänskligheten haft en längtan efter befrielse, efter frälsning. Alltid har människan haft en känsla av att något var brutet i henne, att den ursprungliga harmonin var förstörd. Alltid har människorna velat återerövra denna inre frihet och harmoni. Många religioner har försökt och försöker alltjämt att uppnå upplysning och befrielse genom en metodiskt utarbetad teknik.

Genom en särskild Guds nåd har judarna däremot insett att frälsningen måste komma från Gud. Judarna hoppades att Gud skulle ingripa själv. Judarna anade redan det som sedan, i kristendomen, skulle bli helt tydligt: att frälsningen kommer ovanifrån. Detta är den stora skillnaden mellan kristendomen och andra religioner: i andra religioner gör människan desperata försök att närma sig Gud, i kristendomen är det Gud själv som kommer människan till mötes.

Denna urgamla längtan efter Frälsaren blir nu, i advent, åter aktuell. En stor del av vår varelse är ännu inte frälst och ropar efter en Frälsare. För övrigt får vi aldrig glömma att vi har våra rötter i Gamla Testamentet, att patriarkerna och profeterna är våra förfäder. Vi bör känna oss ett med denna långa rad av Herrens fattiga som alla har längtat efter Jesus. I den raden är Maria den sista, slutpunkten och höjdpunkten. Tillsammans med henne längtar vi efter Herrens ankomst. I advent återupptar vi på något sätt hela mänsklighetens förflutna, hela Kyrkans långa förhistoria, och gör den åter aktuell.

Men vi vet att Jesus redan *har* kommit. Han är född i Betlehem av jungfrun Maria, han har lidit för oss. Vi vet att han har utsträckt sina armar på korset för att förintä döden och göra uppståndelsen uppenbar. Vi är redan frälsta. Vi har fått den helige Ande, som en underpant på saligheten. Vi är Treenighetens tempel. Men denna frälsning är som ett sädeskorn: det skall skjuta upp, gro och växa, det skall mer och mer förvandla vårt liv och bära frukt.

Den helige Ande, Jesu Ande, bör mer och mer bli *min* Ande, så att jag kan säga: "Jag lever, fast inte längre jag själv, det är Kristus som lever i mig" (Gal 2:20). Kristus har kommit, som världens Frälsare, men han måste bli *min* Frälsare. Han har kommit som världens ljus, men nu måste han bli min personliga tillvaros ljus, det ljus som ger en ny, en evig mening åt mitt livs alla händelser, både de glada och de sorgliga.

Efter detta längtar vi i denna adventstid: att den frälsning som redan har kommit skall slå rot i oss och bära frukt. Adventstiden omfattar inte bara den förflutna tiden, utan även nutiden: vi längtar efter att Jesus, som redan är hos oss, skall bli en *levande* verklighet för var och en av oss.

Och slutligen omfattar advent även framtiden. Kristus har kommit, men han kommer tillbaka, vid tidernas slut. Denna återkomst längtar vi efter i advent. När Herren kommer tillbaka, skall de frälstas antal vara uppfyllt. Alla Guds barn skall då vara tillsammans hos Herren, för alltid. Varje tår skall torkas bort från våra ögon, döden skall inte finnas mer, ingen sorg och ingen klagan (Upp 21:4). Då skall hela skapelsen som nu ropar som i födslovåndor, äntligen få del i människornas frälsning (Rom 8:22). Då skall Gud vara allt, överallt (1 Kor 15:28).

I advent sammanfattas förfluten tid, nutid och framtid. Med de gamla patriarkernas väntan längtar vi, bortom Betlehem och Golgota, efter det himmelska Jerusalem, där allting skall vara underordnat Sonen och där också Sonen själv skall underordna sig Fadern (1 Kor 15:28). Därför är advent en rik tid.

Advent är också en ljus tid. Överallt brinner ljus i fönstren: det finns ljus och värme i hemmet. Adventstidens hopp och förväntan för oss närmare varandra. Liksom jag är medveten om att Herren har kommit för min skull, så är jag också medveten om att han har kommit för mina bröder och systrar.

Vi vet att mänsklighetens öde är i goda händer. Varje människa är älskad av Gud. *Ingen* människa är utestängd från Guds nåd. Förföljaren kan bli apostel, hädaren kan bli ett helgon. Varje människa är bestämd till att bli lycklig. Ingen är avskriven. Jesus har kommit för alla, och var och en av mina bröder och systrar kan bli ett helgon.

I kristendomen ändras allting radikalt. I det naturliga livet är väntan och hoppet starkast hos ungdomarna, de blir mindre hos vuxna människor och försvinner nästan helt i ålderdomen. De gamla berättar gärna historier från den gamla goda tiden, minnen från sin barndom. De tittar bakåt i stället för framåt.

Men i den mån en människa är kristen, helt och fullt kristen, blir väntan och hoppet starkare och djupare. Man ser inte tillbaka på det förflutna, utan ständigt gläder man sig mer åt det definitiva mötet med Herren. Och därför förblir en kristen alltid ung. Han står framför porten med ett hjärta som bultar av glädje vid tanken på vad som väntar honom, när porten kommer att öppna sig.

Advent är en förnyelsens tid då vi upplever en ny ungdom. De gamla idealen blir fräscha igen, vår slumrande längtan vaknar på nytt. Ty vi vet: mer än någonsin är Herren nära.

(Ur *Som en skatt*, Artos, 1998, sid. 9–11)